

גיבור בין סוחרים

חינוכעל (186 ע') — מירקו ילוסיק — הוצאת ספרות (750 פרומטה). רומא שגאה את קרת חדשה. הפונים, בני שם וצאצאי הצורים והצידוניים, שלטו במסחר ובמימ. הרומים, כובשי חצי האי האיטלי, רצו לשלוט במסחר ובמימ. חמילקר לבית ברקא, המצביא הפוני, שטרם והרחיב את הממלכה השמית, מצפון אפריקה לספרד וסיציליה, ידע זאת: "אם קרת חדשה לא תכריע את רומא, כי אז תשמיד רומא את קרת חדשה". הוא משיב את בכורו, חניבעל, לחלום ברומא עד הישג מדה.

כאשר חמילקר נופל בקרב, זוכר חניבעל את שבועתו במקדש, מול האל והמובת, כשיהיה בן תשע, ומחליט להגשים את צוואת אביו.

הוא מרכז מחנה צבא גדול בספרד, מוביל את אלפי חיילי הרגלים, פרשי הסוסים, הפילים, דרך הרי האלפים, מכוסי השלג, למטרותו — רומא.

טבע זועף, בני שבטים חבזניים פוגעים בחייליו, בסוסיו, בפיליו. אך גם עתה, עוד כוחו עמו; שתום עין (שאבדה במסע האל-פיה) הוא מטיל את אימת צבאותיו על רומא. הוא מכה קונסולים עטורי תהלה, היוצאים להילחם בו, עומד לצור על העיר. חניבעל בשערי רומא. הרומאים נזעקים, הודפים אותו, זכנית.

משך שש עשרה שנה נע חניבעל על אדמת חצי האי, נוחל נצחונות, קרב לרומא, נסוג ממנה. מועצת הזקנים במולדתו, קרת חדשה, המורכבת מתגרים זהירים, אנשי מעש, אינה מגישה לו את העזרה הדרושה; רומא מגייסת את כל קקורותיה, מקימה צבא חדיש, מכה את חניבעל.

חכמתו היא ראשית הקץ למושבת הסוחרים השמיים בצפון אפריקה, המסתייגת מבין ברקא הגיבור, שכמעט והכחיד את יריבתה — רומא. כשסוחריו מולדתו, כפויי הטובה, עומדים להסגירו לרומא, עמה כרתו שלום קלון, הוא נוטש את עירו, מאבד את עצמו לדעת בבכר, בטרם יסגירוהו מארמו, בשתיית כוס תרעלה.

חניבעל, בנו הגדול של בית ברקא, היה גיבור, אנשי קרת חדשה היו קטני רוח. קטני הרוח גברו על גיבור וכו', בכך, קבר לעצמם.

סלט בלי לימון

בקצב הזמן (99 ע') — יחיאל חגיז — הוצאת ספרות (650 פרומטה).

אלף פזמונים זימרחי / ועדיין לא גמרתי / אין סלט בלי לימון / אין תקופה בלי פומון — כך מעיד על עצמו יחיאל (צאנה, צאנה) חגיז, מחליט להגיש, בדל כוחותיו, את הלימון לסלט — קרי: את הפזמון לתקופה. אחר טעימה כל שהיא מן הסלט, כדאי לוותר על הלימון. אם סוחטים אותו, ונטף ממנו סטן וברן — שמי הוא סטן? / ושמי הוא ברן? / — נעים מאד. / — ולי גם כן... / — שמך הוא ברן? / — שמך הוא סטן? / — אם נרצה רק — / נתחנן! / ואם ממשכים לסחוט, לסחוט היטב, מספיק יחד עם צאנה, צאנה, הבנות וראינה! / — חיללים במושבה! / — הנה! הנה! אל נא תתחבנה / מבין חיל, איש צבא! / גם מחול התגבורת — עם תזמורת, בלי תזמורת — / המחול כולו סתרחורת. / המחול מביא תגבורת.

אחר עיון נוסף בלימון, כדאי לשמוע, שנית, להגזי — ובכן רבותי, בקיצור, ועצמי היא: / עלינו / לקצר זנבותינו / בתכלית הקיצור. / יהי הניתוח מכאיב, מענה, / אבל הכרח לא יוגנה.

היה מן הראוי להחליף את זנבותינו בפזמונינו — כי, ההכרח לא יוגנה, ולבטח — הניתוח לא יכאיב.

לחורים ואנשים

מתנות האדמה (113 ע') — יצחק אבנון — הוצאת ראובן מס (700 פרומטה).

בכשרון רב מספר אבנון בספר זה, המיועד לנוער בגיל 10-13, את תולדות הלחם, התיירס, תפוח האדמה, הסוכר, הקפה והתה.

אחר המזונות — בגדים: צמר, פשתה, כותנה, משי, ולבסוף מחצבים, הנקראים בספר, משום מה, מחפרים: מלה, נפט, ברזל.

לכל אחד מאלה שימושים רבים ונרחבים — התיירס, למשל, משמש באיטליה ורוך מנה דומה-לחם להמוני העם. אך בארצות הברית הוא ניתן למאכל לצאן, לבקר, לפיתום חזירים.

כדורגל

דס חדש

בקורה של קבוצת הכדורגל השבדית א.י.ק. הוזרק דס חדש בגופו החלוש של הספורט. אולם מיד לאחר שזוכה הקבוצה את הארץ, חזרו הכדורגלים למשחקי הליגה הנפרדים והסתייכות העורקים חזרה. בשבת הקרובה תופיע קבוצה דנית — א.ג.פ. — ואולי היא תתן את הטון.

שניה בליגה הראשונה

א.ג.פ. ידוע באתלטיקה קלה, שחיה התעמלות, טניס, כדוריד, אך את השם העולמי רכשו הדנים הודות לקבוצת הכדורגל שלהם. בין השחקנים ישנם שלבשו לא אחת את צבעי התלבושת הלאומית. השוער (הנרי פרוב), העובד ברכבת הדנית, הפתיע את הנוכחות באירופה ברויזותו למרות 24 שנה תינו. המגן פינ פרנדטן, הקשיש משוערו ב"שלוש שנים, הוא חשמלאי, שההגנה אצלו

נער מתח שרירי

כאשר הצליח מנחם (פילה) שפירא, גבוה ומסולסל, לעצור את מכת העונשין ממרחק של 11 מטר, שנשלחה מרגלו המדייקת של שמואלביץ הבלונדי — נבאו הסובבים עתיד מזהיר, הצפוי לשוער הצעיר.

מנחם, הידוע בחוגי הנערים הכדורגלנים בכינוי פילה, משתייך עדיין לקבוצות הנורע (16.5). מקצועו האזרחי הוא חשמלאי, אך את מרבית זמנו הפנוי הוא מקדיש לכדורגל. בשעות הבוקר הוא משיג על חוטי חש"מל ומנורות, ובשעות אחר הצהריים הוא מתבונן ברגלי החלוצים, המתקדמים לעבר שער, כדי לבעוט בכדור.

הנטיה לכדור נתגלתה במנחם עוד בגיל 13 וחצי. כאשר הוחלט בשכונה להרכיב קבוצת כדורגל, מיד קסם לחשמלאי-המתחיל תפקיד מסוכן ואחראי: שוער. כאשר המשיקם בשכונה נמאסו, והנערים החלו כבר מסלולים את השפם, הצטרף מנחם לקבוצת הנוער של מכבי תל-אביב.

מנחם "פילה" שפירא, שוער הסכנה: הסתייכות העורקים

הוא קלוב הטניס הטוב ביותר ביוגוסלביה, והממשלה עוורת מאד לפיתוח ענף זה, שי הוא, בדרך כלל, נחלת הארצות הקפיטליסטיות. למרות השגיו אכזב וירץ, בעת שנפיגש במשחק חצי הגמר באריה וייס והפסיד לישראל (6:8, 2:6).

אדוף בלי תשלום בגמר האליפות נפיגשו שני חברי אגודות מכבי תל-אביב והי צפון; אריה וייס ויעקב בונטמן. אריה הי שחור ויעקב הבלונדי נלחמו בחירוף נפש, וגמר דרמתי כזה לא נראה במשך זמן רב. המשחק המכריע נמשך שעתיים רצופות, והקהל ישב בפה פעור, כשידיי מוחאות כף. בונטמן הצעיר, 21, הוכיח יתר עקשנות, ונטל את תואר האליפות, למרות שהוא היה כבר מונח בכיסו של וייס (6:1, 6:3, 7:9, 0:6).

אין פלא רב בנצחונו של הצעיר, מכיון שאמוניו אצל נעים רדוואן, שהיה בזמנו אלוף הארץ, נערכו בהתמדה — וללא כל תשלום.

מלחמת-תרנגולים ספורט אכזרי

מלחמת התנגולים האכזרית והימורית הגדול לים הוא ספורט אסור בכל מדינות ארצות הברית, אך ציבור אוהדיו הגדול מקיים תחרויות במחצרת, הנערכות במיוחד בקליפורניה הדרומית. אגודת צער בעלי חיים מנהלת מלחמה בעוסקים בספורט אכזרי זה, ופקידיה משערים, שקיים סינדיקט של 18 עד 20 מאמנים, שמחזור עסקיהם עולה על מיליון דולר לשנה.

ג'ז רואים בין התרנגולים. התופעה, המלווה את הספורט, כמו כל ספורט אחר בארצות-החמים, הם הימורים, שסכומם עולה על מספר בן 7 ספרות. הספורטאים עצמם, התרנגולים, נקנים בשוק השחור (לא בגלל בשר העוף, אלא הודות להכשרה מיוחדת), ומחירים עולה על 50 דולר. אך כאשר הם מוכיחים עצמם לוחמים נאמנים ועוזים, הרי מחירים עולה במהירות. בין התרנגולים מצויים לוחמים, הנקראים בשמו של ג'ז לוי איס, הודות לנוק-אאוטים, שהם מעניקים ב"שפע ליריביהם. לאחר שתרגול יוצא בכבוד מחמשה קרבות, מחירו עולה ל-15.000 דולר!

כאשר מתח הנער את שריריו לראשונה והשתטח, מיד שלף משה (גירי) בית-הלוי למסך משורקתו, והכניס את השוער הצעיר למסך גרת האימונים. אם כי קבוצתו היתה מכבי תל-אביב, צורף פילה למילואים של הקבוצה הראשונה. הוא זכה לשחק ברחובות ולעצור פנדל של שמואלביץ.

הנוער מעל הכל. עליתו היתה סלור לה, והוא נועד למלא את מקומו של אבר-המלה (מונגולי) בנדורי. באותו זמן החלה קרנה של קבוצת הנוער של מכבי תל-אביב ויורדת. קבוצות הפונעל הקימו קבוצות נוער חזקות ומנחם חזר לשורות הנוער, כדי ל"חזק את קבוצתו.

טניס

אין נשים

משלוח כדורים לבנים הציל את המצב. עד הרגע האחרון היה המחסור בכדורי ה"טניס הלבנים והקפיציים חמור ביותר, ולוא היה המשלוח האנגלי, לתחרויות הבינלאומיות המתרחשות בטניס, מתעכב יתר על המידה, היו מגרשי הטניס של מכבי תל-אביב שרוממים.

הייתה זו הפעם ה-18, שקויימו התחרויות המסורתיות. גם השנה הופיעו משתתפים מחוץ-לארץ. קשה להבין למה זכה חג הפסח בתחרות אחת ויחידה בימי חול המזרע, והצפיפות הרבה מוכיחה, שהספורט-הל"בן מושך מסתכלים. המין החלש לא החזיק ביד חזקה במחבוט כבשנים הקודמות. התחרויות היו מיועדות לגברים בלבד, ונשים הופיעו בעיקר כמתבוננות מהצד.

כאשר נשאל מארגן התחרות — מהנדס פיירג — לסיבת התופעה הלא-רגילה ענה בהתחמקות: "אין נשים, אין כדורים." הי יוקר בענף הטניס מרחיק את הנערות ממשחק מושך זה, המקובל על הגברות בכל הי עולם. אך גם הסבר אחר מתקבל על הדעת: "נערה המשחקת טניס ממשניות רגליות, וזאת מעוניינת כל נערה למנוע."

מוג האויר של טיטו. שני האורחים מיוגוסלביה, שכידור השנה את אליפות ה"טניס, אינם תופסים את המקומות המכובדים ביותר באירופה. כנראה שלאחר שהגיעה ההזמנה הישראלית, השו ראשי הספורט, ב-

מלאדין וירט, טניסאי הסכנה: השמנת הרגליים

הפועל יהיה לעמול קשה, כדי לעמוד בפני היריב הדני.